

Vägledning i referensskrivning enligt APA-manualen

Innehållsförteckningen nedan är klickbar med länkar till de olika avsnitten. Det går även att söka direkt i hela vägledningen genom PDF-läsarens sökfunktion (kan ofta öppnas med [Ctrl]+[F]). För mindre vanliga exempel på referenshantering i löpande text och i referenslista går det ofta att hitta en lösning genom att kombinera anvisningar från olika avsnitt. Exempelvis kan anvisningarna för referenshantering i löpande text och de allmänna anvisningarna för referenser i referenslista tillämpas på en mängd olika typer av källor, ofta med utgångspunkt i mallar och exempel i senare delen av vägledningen.

Innehåll:

<i>Introduktion</i>	3
<i>Referenshantering i löpande text</i>	4
<i>En författare i text på olika sätt</i>	4
<i>Flera författare i text på olika sätt</i>	4
<i>Fler än två författare till en källa</i>	4
<i>Flera titlar med samma författare och samma utgivningsår</i>	5
<i>Författare med samma efternamn och samma förnamnsinitial</i>	5
<i>Flera författare/verk stödjer samma sakinnehåll</i>	6
<i>Olika typer av källor i samma textavsnitt</i>	6
<i>Ett helt stycke som refererar till samma referens</i>	6
<i>Citat i text</i>	7
<i>Längre citat</i>	7
<i>Andrahandskälla</i>	7
<i>Personlig kommunikation</i>	7
<i>Att skriva titel i text</i>	8
<i>Ord från andra språk</i>	8
<i>Förkortningar</i>	8
<i>Referenser i referenslista</i>	9
<i>Flera titlar och samma författare under samma år</i>	9
<i>Referenser som ingår i metaanalys (litteraturstudie)</i>	9
<i>Webbadresser, DOI-nummer och databaser</i>	10
<i>Mallar och exempel på utformning av referenser och hänvisningar i löpande text</i>	12
<i>Bok: allmänt</i>	12
<i>Bok med en författare</i>	12
<i>Bok med två författare</i>	12
<i>Bok med 3-5 författare</i>	12
<i>Bok med 6-7 författare</i>	13
<i>Bok med fler än sju författare</i>	13
<i>Elektronisk version av tryckt bok</i>	13
<i>Bok i översättning</i>	13
<i>Bok med redaktör/er/ (antologi)</i>	14
<i>Kapitel i bok (antologi)</i>	14
<i>Kapitel i bok (antologi) online</i>	14

<i>Rapport</i>	15
<i>Rapport online</i>	15
<i>Rapport som författats av myndighet, organisation eller institution</i>	15
<i>Rapport som författats av myndighet, organisation eller institution online</i>	15
<i>Konferensabstract publicerat online</i>	16
<i>Statens offentliga utredningar (SOU)</i>	16
<i>Statens offentliga utredningar (SOU) online</i>	16
<i>Lagar/författningssamlingar (SFS, SOSFS)</i>	16
<i>Propositioner</i>	17
<i>Motioner</i>	17
<i>Standarder</i>	17
<i>Avhandling/licentiatuppsats/upsats</i>	18
<i>Avhandling/licentiatuppsats/upsats online</i>	18
<i>Artikel i (vetenskaplig) tidskrift: allmänt</i>	18
<i>Artikel i vetenskaplig tidskrift med en författare</i>	19
<i>Artikel i vetenskaplig tidskrift med två författare</i>	19
<i>Artikel i vetenskaplig tidskrift med 3-5 författare</i>	19
<i>Artikel i vetenskaplig tidskrift med 6-7 författare</i>	20
<i>Artikel i vetenskaplig tidskrift med fler än sju författare</i>	20
<i>Dagstidningsartikel</i>	20
<i>Dagstidningsartikel online</i>	21
<i>Osignerad nyhetsnotis/artikel online</i>	21
<i>Osignerad artikel i uppslagsverk online</i>	21
<i>Signerad artikel i uppslagsverk online</i>	21
<i>Inlägg i blogg, diskussionsforum, e-postlista</i>	22
<i>PowerPoint-presentation</i>	22
<i>Film</i>	22
<i>Film online</i>	23
<i>YouTube-film</i>	23
<i>Datorprogram (mjukvara)</i>	23
<i>Opublicerade och informellt publicerade arbeten</i>	23
<i>Färdig referenslista: exempel</i>	24
<i>Större uppdateringar</i>	26
<i>Bilaga: Kort lösning för referenshantering för Klang Söderkvist och Thorell-Ekstrand (2014)</i>	27

Introduktion

APA-manualen ligger till grund för denna vägledning som i sina huvuddrag har sammanställts av Kerstin Nilsson (2005-06-27) och Krister Johannesson (2010-). APA-manualen (se även <http://www.apastyle.org>) är utarbetad av amerikanska psykologförbundet och återfinns i:

American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, DC: American Psychological Association.

Viss inspiration för tolkningar av allmänna principer för referenshantering enligt APA-manualen har hämtats från Wahlandt, Bjarsch och Prell (2012).

Wahlandt, A., Bjarsch, C. & Prell, H. (2012, 28 augusti). *APA-lathunden: En snabbguide till referensskrivning för Utbildningsvetenskapliga fakulteten*. Hämtad 20 juni, 2013, från Göteborgs universitetsbiblioteks webbplats: <http://www.ub.gu.se/skriva/referensstilar/Apa-lathunden.pdf>

Observera att tolkningar i denna vägledning kan avvika från Wahlandt et al. och andra vägledningar som går att hitta på webben. Ett genomgående exempel är om kommatecken bör användas före och/& i uppräknings av författare. Om man själv skriver på svenska och refererar ett verk (oavsett det refererade verkets språk) bör man använda svenska kommateringsregler i uppräknings av författarna/redaktörerna. Om man själv skriver på engelska bör man använda engelska kommateringsregler. Exempel:

Enligt Wahlandt, Bjarsch och Prell (2012) ...

According to Wahlandt, Bjarsch, and Prell (2012) ...

Anmärkningar om språkanpassning finns även nedan i avsnitten [Referenser i referenslista](#), [Bok: allmänt](#) och [Kapitel i bok \(antologi\)](#).

Vägledningen i det följande kan endast fungera som en första hjälpreda. Det allra viktigaste är att referenshanteringen är tydlig och konsekvent.

Referenshantering i löpande text

I APA:s system för referenshantering anges författare eller motsvarande upphovsuppgift, tillsammans med utgivningsår inom parentes, i anslutning till källhänvisningar i löpande text. Om upphovsuppgift saknas i källan kan i stället titel anges i hänvisningen och som uppslag i referenslistan. I detta avsnitt ges några exempel på källhänvisningar i löpande text med stöd från APA-manualen. Exempel kopplade till särskilda typer av källor, inklusive utformning av referenser i referenslistor och hantering av källor utan person som författare, ges också nedan i avsnittet [Mallar och exempel på utformning av referenser och hänvisningar i löpande text](#).

En författare i text på olika sätt

I löpande text kan författare och utgivningsår skrivas tillsammans inom parentes. Det går också att ange författare utanför parentes med utgivningsåret.

Granberg (1996) skriver i sin avhandling från Pedagogiska institutionen vid Stockholms universitet om politiska, administrativa och professionella system.

Det krävs då att ledaren skapar visioner, bearbetar nya strömningar, kan fatta snabba beslut om så behövs och samtidigt uppmuntrar till samarbete (Ekvall, 1991).

Behovet av att ge både patient och närstående redskap att själv ta ansvar för sin hälsa betonas av Gedda (2001) och Bergh (2002).

Flera författare i text på olika sätt

Före den sista författaren används tecknet ”&” inom parentes och i referenslistan. I löpande text utanför parentes används ”och” före den sista författaren.

Under 1990-talet när de ekonomiska ramarna än mer stramats åt har en strävan att låta marknadskrafter och konkurrens styra gjort sig gällande (Anell & Claesson, 1995).

I en nyligen genomförd svensk studie har Lindholm, Udén och Råstam (1999) intervjuat avdelningsföreståndare, chefsläkare, sjukhusdirektörer och politiker om sjuksköterskors ledarskap.

Fler än två författare till en källa

När författarna är tre, fyra eller fem skrivs alla namnen i den löpande texten vid första hänvisningen. Vid eventuella efterföljande hänvisningar till källan skrivs endast första författaren följt av et al. (observera att et al. ska avslutas med punkt eftersom det är en förkortning för et alii/aliae, latin för ”med andra”).

Ledarskap ses ofta ur ett interaktionistiskt perspektiv, t.ex. ovan nämnda nutida ledarskapsteorier (Boje, Gephart & Thatchenkery, 1996). I vårdenhetschefsstudien (Nilsson, 2003) påvisas hur ledarskap formas i social interaktion dvs. i samspel med de människor som leds och det arbete som de ledda utför. Det innebär (Boje et al., 1996) att ledaren inte vare sig kan eller behöver ha fullständig kontroll över alla arbetsprocesser utan måste i stället samverka med medarbetarna.

När författarna är sex eller fler anges endast första namnet följt av et al. i den löpande texten redan vid första hänvisningen till källan. I referenslistan anges alla namn om de är högst sju (om författarna är åtta eller fler anges de sex första och den sista i referensen med ... före den sista författaren; se exempel på hantering av flera författarnamn från och med [Bok med 3-5 författare](#) samt från och med [Artikel i vetenskaplig tidskrift med 3-5 författare](#) nedan).

Däremot skedde smärtbehandlingen i linje med rekommenderad praxis. Forskarna fastslår att det är nödvändigt med tydligt ledarskap för att skapa kontinuitet i arbetssättet i den kliniska praktiken (Jackson et al., 2002).

Utveckling av smärthantering inom långtidsvård av äldre har enligt Jones et al. (2004) flera brister ...

Ett undantag är om två olika verk med flera författare börjar med samma författarnamn och är utgivna samma år, men skiljer sig åt vad gäller efterföljande författarnamn. Då anges så många författarnamn som behövs för att skilja referenserna åt innan et al. infogas för att markera uteslutning.

... (Sahlsten, Larsson, Lindencrona & Plos, 2005; Sahlsten, Larsson, Plos & Lindencrona, 2005) [alt.] Sahlsten, Larsson, Lindencrona och Plos (2005) och Sahlsten, Larsson, Plos och Lindencrona (2005) skriver att ...

[Från och med andra hänvisningen:] ... (Sahlsten, Larsson, Lindencrona et al., 2005; Sahlsten, Larsson, Plos et al., 2005) [alt.] Sahlsten, Larsson, Lindencrona et al. (2005) och Sahlsten, Larsson, Plos et al. (2005) skriver att ...

Flera titlar med samma författare och samma utgivningsår

Olika verk med samma författare från samma år skiljs åt med a, b etc. Då är referenslistan styrande, där a, b etc. anges i alfabetisk ordning utifrån publikationens titel (se även [Referenser i referenslista](#) nedan).

Medelvårdtiden inom medicinsk korttidsvård sjönk från 7,5 till 5,4 dagar under tiden 1990 till 1997 och inom kirurgin var motsvarande siffror 5,9 och 4,5 (Landstingsförbundet, 2000a). Medelåldern för patienterna steg. Det kan konstateras att antalet vårdtillfällen för åldersgruppen 75-84 år minskade med 1,5 % och ökade med 0,4 % för åldersgruppen 85 år och äldre under perioden 1995-1997 (Landstingsförbundet, 2000b).

Författare med samma efternamn och samma förnamnsinitial

Olika författare med samma efternamn och samma förnamnsinitial skiljs åt genom att hela förnamnet skrivs ut. I löpande text läggs förnamnet in före efternamnet. I referenslistan läggs förnamnet inom hakparentes efter initialen.

... (Anders Johansson, 2002) [alt.] Anders Johansson (2002) skriver att ...

... (Anna Johansson, 2011) [alt.] Anna Johansson (2011) skriver att ...

Johansson, A. [Anders]. (2002). [o.s.v.]

Johansson, A. [Anna]. (2011). [o.s.v.]

Flera författare/verk stödjer samma sakinnehåll

Om en hänvisning innehåller flera verk, ska verken räknas upp i alfabetisk ordning (i exemplen i det följande kommer därför Edberg & Wijk före Ehrenberg, Wallin & Edberg, och Boje, Gephart & Thatchenkery kommer före Nilsson).

I flerbandsverket *Omvårdnadens grunder* ingår tre antologier (Edberg & Wijk, 2009; Ehrenberg, Wallin & Edberg, 2009; Friberg, Öhlén & Edberg, 2009).

Ledarskap ses ofta ur ett interaktionistiskt perspektiv, där relationen mellan medarbetare och ledare kommer i fokus (Boje, Gephart & Thatchenkery, 1996; Nilsson, 2003; Trott & Windsor, 1998).

Observera att författarna/redaktörerna inom den enskilda hänvisningen/referensen anges i den ordning de förekommer i verket (på titelsidan eller motsvarande; i exemplet ovan nämns alltså Ehrenberg före Wallin som i sin tur nämns före Edberg, och därför står det följande i hänvisningen till deras verk: Ehrenberg, Wallin & Edberg, 2009). Semikolon används mellan verk av olika författare. Om samma författare står bakom flera verk används kommatecken mellan årtalen.

Olika typer av källor i samma textavsnitt

Ett och samma stycke/textavsnitt kan innehålla flera separata hänvisningar till olika källor. Ibland är det fråga om så väl källor med författare som med andra typer av upphov, till exempel organisationer.

Den traditionella sjukvårdsorganisationen har börjat ifrågasättas och strävan att privatisera har lett till att situationer av konkurrensutsättning uppstått (SOU 1999:66). Personalnedskärningarna har också gällt hälso- och sjukvården (Landstingsförbundet, 2004). Samtidigt som sjukvårdsorganisationerna blir allt magrare (RALF, 1999) betonas ledarens och chefens betydelse för utveckling av verksamheten, för personalens växt och aktiva deltagande i problemhantering (SOU 1999:66). Även Gerd Lindgren (1999), docent i sociologi, har i sin forskning inom hälso- och sjukvården använt begreppet "mager organisation" för att beskriva en omstrukturerad sjukvårdsorganisation. För vårdenhetschefen som befinner sig i timglasets mitt är det nödvändigt att vara förberedd på att hon eller han verkar i denna föränderliga hälso- och sjukvårdsorganisation (Nilsson, 2005).

Ett helt stycke som refererar till samma referens

Om samma referens används i samma stycke behöver årtalet inte upprepas efter författarnamn om det inte finns risk för förväxling. Inom parentes skrivs dock alltid årtalet ut. Sidnummer eller motsvarande kan anges om det underlättar för läsaren. Observera att "och" skrivs "&" inom parentes men "och" utanför parentes (d.v.s. i löpande text används "och" före den sist nämnda författaren i referensen).

Abrahamsson och Andersen (1996) skriver att det i framställningar som gäller ledarskap inte alltid görs en distinktion mellan ledarskap och administration (d.v.s. ledarskap kontra chefskap). Abrahamsson och Andersen menar att de båda funktionerna måste förstås i relation till varandra. I detta arbete kommer jag omväxlande att använda termen chef och ledare (Abrahamsson & Andersen, 1996, s. 82).

I samband med att vårdstrukturer ändras är det angeläget att studera vårdenhetschefens ledarskap. Skäl till detta är att vårdenhetschefens ledarskap utövas i relation till sjuksköterskor och annan vårdpersonal

som har sin verksamhet inom vårdarbetet. Ledarskapet kan därmed få direkta konsekvenser för aktiviteter som berör vård av patienter. Vårdenhetscheferna har, som ledare och chef, det övergripande ansvaret bl.a. för patientens omvårdnad, personalbemanning och ekonomi (Socialstyrelsen, 2005).

Citat i text

Siduppgifter eller motsvarande måste anges när direkt citat används. Citat bör användas sparsamt.

Pettersson (1997) diskuterar utifrån sina erfarenheter från en fallstudie av ett verkstadsföretag "hur en kvinnlig projektledare konstrueras som chef utifrån operatörers och chefers, och också egna föreställningar om vad kvinnligt och manligt bör vara" (s. 301).

Om vi samlar alla uppgifter till citatet inom en parentes anger vi det enligt mönstret (författare, år, s.).

Utifrån erfarenheter från en fallstudie av ett verkstadsföretag diskuteras "hur en kvinnlig projektledare konstrueras som chef utifrån operatörers och chefers, och också egna föreställningar om vad kvinnligt och manligt bör vara" (Pettersson, 1997, s. 301).

Längre citat

Om ett citat är så långt att det omfattar minst 40 ord skrivs det som ett fristående block utan citattecken. Om källan (författare, år) anges direkt före citatet räcker det att avsluta med sidnummer.

Herr (2011) skriver:

In deciding which pain behavior tool might best serve their population, providers should consider relevance and appropriateness for their particular setting, as well as psychometric properties. Additionally, a tool must have clinical utility, which can be affected, for example, by the time needed for administration, scoring, and training. (s. 58)

Andrahandskälla

En andrahandskälla (sekundärkälla) är när hänvisningen är till ett avsnitt i en artikel eller bok där författaren i sin tur refererar till en författare (om möjligt bör originalkälla användas i stället för andrahandskälla). I exemplen nedan ska Månson vara med i referenslistan.

Månson (1995) refererar till Blumer (1969) som ansåg att människans medvetande utvecklas i samspel med andra och det omgivande samhället.

Herbert Mead (i Månson, 1995) har haft stor betydelse för utveckling av tankarna om hur medvetandet växer fram i en social process ...

Personlig kommunikation

Information hämtad från (telefon-) samtal, intervjuer, brev, (föreläsnings-) anteckningar och dylikt kan användas. Sådan personlig kommunikation refereras endast i löpande text eftersom den inte är allmänt tillgänglig.

B. Berghänel-Stigberger (personlig kommunikation, 23 november 2004) ...

Att skriva titel i text

Titlar på böcker och artiklar anges endast undantagsvis i löpande text, men kan ibland förstärka en text eller användas i hänvisningar om det inte finns någon upphovsuppgift (person, organisation) i källan. Bok- och tidskriftstitlar kursiveras, medan kapitel- och artikeltitlar (inklusive webbsidor som inte är av självständig karaktär) i löpande text skrivs inom citationstecken. Då en titel används i stället för upphov i en hänvisning räcker det att skriva de första orden i titeln.

År 1999 lade kommittén fram sitt slutbetänkande *God vård på lika villkor? Om statens styrning av hälso- och sjukvården* (SOU 1999:66). I sitt slutbetänkande diskuterar kommittén ...

Inom hälso- och sjukvården har förändringar i organisationen lett till något som Gerd Lindgren (1999) i sin bok *Klass, kön och kirurgi* kallar för medarbetarskap.

Enligt Martin Rörby går Notre Dame att återställa efter branden ("Arkitekturhistorikern om," 2019).

Ord från andra språk

Ord hämtade från andra språk än det som är det egna arbetets (den löpande textens) språk markeras antingen genom att kursivera ordet eller att sätta ordet inom enkla citationstecken.

En annan forskare inom *nursing management*-området, Duffield (1994), presenterar i en studie ...

En annan forskare inom 'nursing management'-området, Duffield (1994), presenterar i en studie ...

Förkortningar

Förkortningar kan användas men först efter det att förklaring gjorts som i exemplet nedan.

Landstingsförbundet (LF, 2000) anger att medelvårdtiden inom medicinsk korttidsvård har sjunkit från 7,5 till 5,4 dagar under tiden 1990 till 1997. I en senare studie har LF kunnat påvisa att medelåldern för patienterna har stigit för vård inom ...

I referenslistan anges fullständigt namn. Om förkortningen introduceras inom parentes tillsammans med det fullständiga namnet används hakparenteser omkring förkortningen:

Medelvårdtiden inom medicinsk korttidsvård har sjunkit från 7,5 till 5,4 dagar under tiden 1990 till 1997 (Landstingsförbundet [LF], 2000). ...

Referenser i referenslista

Varje hänvisning till en specifik publikation i löpande text ska motsvaras av en referens i referenslistan. Observera att böcker, artiklar och andra typer av dokument normalt samlas i *en* lista (man bör alltså inte återge bokreferenser för sig och artikelreferenser för sig). Tänk på att kommatering vid uppräkningsav författare ska göras enligt skrivregler på det språk som du själv skriver på; på svenska sätter man inte ut kommatecken före och/& (om vi däremot citerar återger vi förstås den citerade texten exakt). Tänk också på att författare och redaktörer i en *enskild* referens (precis som i motsvarande hänvisning i löpande text) räknas upp i den ordning de nämns på det refererade verkets titelsida eller motsvarande. De olika referenserna i listan ordnas däremot sinsemellan i alfabetisk ordning. För källor som saknar person angiven som författare anges i stället institution eller titel, det senare om inte någon institution kan anses stå bakom källan. Titlar kursiveras på motsvarande sätt som för böcker och artiklar. Om utgivningsår saknas anges u.å. i stället för årtal (u.å.=utan årtal, på engelska n.d.=no date). Om det finns referenser både utan och med årtal av samma författare läggs referenser utan årtal före referenser med årtal i referenslistan. Verk av samma författare med olika år sorteras från äldre till yngre i referenslistan.

Flera titlar och samma författare under samma år

Här utgår vi från referenslistan, där a ges till årtalet för den titel som kommer först i alfabetisk ordning, och b till årtalet för den som kommer därefter (nedan kommer *Fristående ...* före *Handledning ...*). Om utgivningsår saknas läggs a och så vidare till u.å. enligt formen u.å.-a (u.å.-a, u.å.-b). Om referensen i referenslistan även innehåller datum, läggs särskiljande bokstav direkt till årtalet i kronologisk ordning.

... Pilhammar Andersson (1997a, 1997b) [alt.] Pilhammar Andersson (1997a, 1997b) skriver att ...

Pilhammar Andersson, E. (1997a). *Fristående kurser: Ett led i det livslånga lärandet inom vård och omsorg* (Rapport 1997:5). Mölndal: Göteborgs universitet. Institutionen för vårdlärautbildning.

Pilhammar Andersson, E. (1997b). *Handledning av sjuksköterskestuderande i klinisk praktik* (Göteborg Studies in Educational Sciences 116). Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.

Referenser som ingår i metaanalys (litteraturstudie)

Referenser som ingår i en litteraturstudie sorteras in i referenslistan tillsammans med övriga referenser. Referenserna som hör till litteraturstudien markeras med * (asterisk) vilket klargörs i en anmärkning före referenslistans början. Asterisken används endast i referenslistan, alltså inte i löpande text.

... (Polit & Tatano Beck, 2004) [alt.] Polit och Tatano Beck (2004) skriver att ...

... (Porche, Reymond, O'Callaghan & Charles, 2014) [alt.] Porche, Reymond, O'Callaghan och Charles (2014) skriver att ...

Polit, D. F. & Tatano Beck, C. T. (2004). *Nursing research: Principles and methods* (7th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

*Porche, K., Reymond, L., O'Callaghan, J. & Charles, M. (2014). Depression in palliative care patients: A survey of assessment and treatment practices of Australian and New Zealand palliative care specialists. *Australian Health Review*, 38, 44-50. doi:10.1071/AH13041

Webbadresser, DOI-nummer och databaser

Ange webbadress (uniform resource locator, URL, inledd med http...) i referenser till fritt åtkomliga elektroniska dokument. Hämtningsdatum (ej att förväxla med publiceringsdatum för t.ex. dagstidningsartiklar, vilket anges i parentes efter utgivningsåret) behöver endast anges för dokument/webbsidor som kan tänkas förändras (i allmänhet förändras inte t.ex. uppsatser och artiklar i elektroniska tidskrifter). Ange u.å. (engelska: n.d.) om årtal saknas. Kursivera titeln om dokumentet är av mer självständig karaktär (t.ex. en bok eller rapport).

... (Branting Elgstrand & Thorsén, 2012) [alt.] Branting Elgstrand och Thorsén (2012) skriver att ...

... (Socialstyrelsen, 2017) [alt.] Socialstyrelsen (2017) skriver att ...

... (Svensk sjuksköterskeförening, 2017) [alt.] Svensk sjuksköterskeförening (2017) skriver att ...

Branting Elgstrand, M. & Thorsén, L. (2012). *Tobak, alkohol, fysisk aktivitet och matvanor: Så kan hälso- och sjukvården stödja dig att ändra ohälsosamma levnadsvanor: Rekommendationer ur Socialstyrelsens nationella riktlinjer* (Artikelnr 2012-8-4). Hämtad från <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/18789/2012-8-4.pdf>

Socialstyrelsen. (2017, 3 maj). Minska risken för fallskador. Hämtad 28 augusti, 2017, från <https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/risker/varnskadeomraden/fallskador>

Svensk sjuksköterskeförening. (2017). *Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska*. Hämtad från <https://www.swenurse.se/globalassets/01-svensk-sjukskoterskeforening/publikationer-svensk-sjukskoterskeforening/kompetensbeskrivningar-publikationer/kompetensbeskrivning-legitimerad-sjukskoterska-2017-for-webb.pdf>

Om inte utgivaren framgår av upphovsuppgifterna anges utgivare före URL med kolon som skiljetecken.

... (International Council of Nurses, 2014) [alt.] International Council of Nurses (2014) skriver att ...

International Council of Nurses. (2014). *ICN:s etiska kod för sjuksköterskor* (Svensk sjuksköterskeförening, Övers. Rev. utg.). Hämtad från Svensk sjuksköterskeförenings webbplats: http://www.swenurse.se/globalassets/publikationer/etik-publikationer/sjukskoterskornas.etiska.kod_2014.pdf (Originalarbete publicerat 1953/2012)

För ytterligare exempel på referenser till elektroniska källor, se [Mallar och exempel på utformning av referenser och hänvisningar i löpande text](#) nedan (FASS och 1177 kan t.ex. ses som uppslagsverk online).

Om en hänvisning gäller en hel webbplats och inte ett enskilt dokument på webbplatsen (det senare är kanske det vanligaste - se i så fall exemplen ovan), räcker det att ange webbadressen i löpande text. Avsluta inte webbadressen med punkt.

Socialstyrelsens hemsida ger information om myndighetsansvar för hälso- och sjukvård i Sverige (<http://www.socialstyrelsen.se>).

Ange digital object identifier (DOI) om sådan finns. Referenser till fritt åtkomliga elektroniska dokument som har DOI kan föras med den i stället för webbadress (<http://...>) eftersom en DOI kan aktiveras som länk genom <http://www.crossref.org> eller <http://www.doi.org> (det går också att skriva <http://dx.doi.org/> eller ännu hellre <https://doi.org/> framför en DOI för att skapa en länk, vilket APA även rekommenderar i referenser som alternativ till den i manualen hittills föreskrivna kortformen, doi:). Ange DOI, om sådan finns, även i referenser till dokument som inte är fritt åtkomliga.

... (Anderson & Talsma, 2011) [alt.] Anderson och Talsma (2011) skriver att ...

... (Olivier & Kyriacos, 2011) [alt.] Olivier och Kyriacos (2011) skriver att ...

Anderson, C. & Talsma, A. (2011). Characterizing the structure of operating room staffing using social network analysis. *Nursing Research*, 60, 378-385. doi:10.1097/NNR.0b013e3182337d97

Olivier, J. M. & Kyriacos, U. (2011). Record keeping: Self-reported attitudes, knowledge and practice behaviours of nurses in selected Cape Town hospitals. *Professional Nursing Today*, 15(4), 8-9.
Hämtad från <http://www.pntonline.co.za/index.php/PNT/article/viewFile/575/774>

För elektroniska dokument som inte är fritt tillgängliga men som hämtats ur en särskild databas eller tidskrift behöver webbadress/databas inte anges.

Mallar och exempel på utformning av referenser och hänvisningar i löpande text

Bok: allmänt

Titel anges i kursiv stil. Eventuella uppgifter om redaktör/er/ och upplaga anges på det refererade verkets språk, men förkortade ("editor" och "edition" skrivs Ed./ed., "editors" Eds., "upplaga" uppl. och "redaktör/redaktörer" Red.). Observera att det är *utgivningsort* (förlagsort) och *utgivare* (förlag) som ska anges, inte tryckort och tryckeri.

Bok med en författare

Efternamn, A. A. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

... (Forsman, 2004) [alt.] Forsman (2004) skriver att ...

... (Kirkevold, 2000) [alt.] Kirkevold (2000) skriver att ...

Forsman, B. (2004). *Forskarens frihet: Om makt och moral*. Lund: Studentlitteratur.

Kirkevold, M. (2000). *Omvårdnadsteorier: Analys och utvärdering* (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Bok med två författare

Efternamn, A. A. & Efternamn, B. B. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

... (Abrahamsson & Andersen, 1998) [alt.] Abrahamsson och Andersen (1998) skriver att ...

... (Lauvås & Handal, 2001) [alt.] Lauvås och Handal (2001) skriver att ...

... (Polit & Tatano Beck 2004) [alt.] Polit och Tatano Beck (2004) skriver att ...

Abrahamsson, B. & Andersen, J. A. (1998). *Organisation: Att beskriva och förstå organisationer*. Malmö: Liber Ekonomi.

Lauvås, P. & Handal, G. (2001). *Handledning och praktisk yrkest teori* (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Polit, D. F. & Tatano Beck, C. T. (2004). *Nursing research: Principles and methods* (7th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Bok med 3-5 författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B. & Efternamn, C. C. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

Alla författarna anges första gången i löpande text. Andra gången anges första författaren med et al. efter. I referenslistan anges alla författarna. Se även [Fler än två författare till en källa](#) ovan.

... (Boje, Gephart & Thatchenkery, 1996) [alt.] Boje, Gephart och Thatchenkery (1996) skriver att ...

[Från och med andra hänvisningen:] ... (Boje et al., 1996) [alt.] Boje et al. (1996) skriver att ...

Boje, D. M., Gephart, R. P. & Thatchenkery, T. J. (1996). *Postmodern management and organization theory*. Thousand Oaks: Sage Publications.

Bok med 6-7 författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B., Efternamn, C. C. , Efternamn, D. D., Efternamn, E. E. & Efternamn, F. F. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

Från och med första gången i löpande text anges första författaren med et al. efter. I referenslistan anges alla författarna. Se även [Fler än två författare till en källa](#) ovan.

[Från och med första hänvisningen:] ... (Gaspar et al., 2005) [alt.] Gaspar et al. (2005) skriver att ...

Gaspar, J., Marques da Costa, N., d'Abreu, D., Marques da Costa, E., Barroqueiro, M., Esteves, A. & Rauhut, D. (2005). *Ageing, labour shortage and 'replacement migration'*. Lisbon: Centro de Estudos Geograficos, FUL.

Bok med fler än sju författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B., Efternamn, C. C., Efternamn, D. D., Efternamn, E. E., Efternamn, F. F., . . . Efternamn, H. H. (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

Från och med första gången i löpande text anges första författaren med et al. efter. I referenslistan anges de sex första författarna och den sista med ... som uteslutningstecken. Se även [Fler än två författare till en källa](#) ovan.

[Från och med första hänvisningen:] ... (Armanius Björlin et al., 2004) [alt.] Armanius Björlin et al. (2004) skriver att ...

Armanius Björlin, G., Basun, H., Beck-Friis, B., Ekman, S.-L., Englund, E., Eriksdotter Jönhagen, M., . . . Wimo, A. (2004). *Om demens* (2:a uppl.). Stockholm: Liber.

Elektronisk version av tryckt bok

Efternamn, A. A. (år). *Titel* [E-läsarversion] (uppl./ed.). Hämtad från [URL]

Efternamn, A. A. (år). *Titel* [E-läsarversion] (uppl./ed.). doi:[DOI]

... (Boyd, 2013) [alt.] Boyd (2013) skriver att ...

Boyd, C. (2013). *Clinical skills for nurses* [Ebrary Reader-version]. Hämtad från <http://site.ebrary.com.login.libraryproxy.his.se/lib/hiskovde/docDetail.action?docID=10667409>

Bok i översättning

Efternamn, A. A. (år). *Översatt titel* (A. A. Efternamn_översättare, Övers./Trans. uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare. (Originalarbete publicerat år)

... (Watson, 1985/1993) [alt.] Watson (1985/1993) skriver att ...

Watson, J. (1993). *En teori för omvårdnad: Omvårdnad och humanvetenskap* (M. G. Thomas, Övers. 1:a uppl.). Lund: Studentlitteratur. (Originalarbete publicerat 1985)

Bok med redaktör/er/ (antologi)

Efternamn, A. A. (Red./Ed.). (år). *Titel* (uppl./ed.). Utgivningsort: Utgivare.

... (Nilsson, 2005) [alt.] Nilsson (2005) ...

Nilsson, K. (Red.). (2005). *Att vara chef och ledare för omvårdnadsarbete*. Lund: Studentlitteratur.

Kapitel i bok (antologi)

Här rör det sig i allmänhet om kapitel i antologier med en eller flera redaktörer som har sammanställt bidrag från olika författare. Observera att bokens titel, inte kapitlets, kursiveras. Efter kapitel titeln skriver vi "I" (om vi skriver på svenska; skriver vi på engelska blir det "In") för att ange i vilken bok kapitlet ingår. Redaktörsuppgifterna och eventuell upplageuppgift anges däremot alltid på det refererade verkets språk (se [Bok: allmänt](#) ovan). Vi anger siduppgift med "s." om vi skriver på svenska (på engelska blir det "p./pp." för en/flera sidor). Sidorna som anges är första till och med sista sidan som kapitlet omfattar.

Efternamn_kapitelförfattare, A. A. (år). Kapiteltitel. I/In A. Efternamn_redaktör (Red./Ed.), *Bokens titel* (uppl./ed., Vol., s./pp. x-xx). Utgivningsort: Utgivare.

... (Karake-Shalhoub Zeinab, 1999) [alt.] Karake-Shalhoub Zeinab (1999) skriver att ...

... (Nyström, 2005) [alt.] Nyström (2005) skriver att ...

... (Schuster & Keegan, 2000) [alt.] Schuster och Keegan (2000) skriver att ...

Karake-Shalhoub Zeinab, A. (1999). Organizational crisis and downsizing. I A. Karake-Shalhoub Zeinab (Ed.), *Organizational downsizing, discrimination and corporate social responsibility* (s. 53-73). Westport, Conn.: Quorum.

Nyström, M. (2005). Konflikter på en vårdenhet. I K. Nilsson (Red.), *Att vara chef och ledare för omvårdnadsarbete* (s. 103-127). Lund: Studentlitteratur.

Schuster, E. A. & Keegan, L. (2000). Vision of healing: Building a healthy environment. I B. M. Dossey, L. Keegan & C. E. Guzzetta (Eds.), *Holistic nursing handbook for practice* (3rd ed., s. 249-278). Gaithersburg, Md: Aspen Publishers.

Kapitel i bok (antologi) online

Efternamn_kapitelförfattare, A. A. (år). Kapiteltitel. I/In A. Efternamn_redaktör (Red./Ed.), *Bokens titel* (uppl./ed., Vol., s./pp. x-xx). Hämtad från [URL]

Ange hämtningsdatum om det inte förefaller osannolikt att kapitlet uppdateras. Om kapitlet har DOI anges DOI i stället för URL.

Efternamn_kapitelförfattare, A. A. (år). Kapiteltitel. I/In A. Efternamn_redaktör (Red./Ed.), *Bokens titel* (uppl./ed., Vol., s./pp. x-xx). doi:[DOI]

... (Marcus, 2011) [alt.] Marcus (2011) skriver att ...

Marcus, C. (2011, 1 augusti). Body Mass Index (BMI). I A. Elfström, K. Almkvist, K. Johannesson, K. Werner, L. Ekholm, M. Bergström & J. Tell (Red.), *Rikshandboken i barnhälsovård*. Hämtad 2 januari, 2013, från <http://www.rikshandboken-bhv.se/Texter/Undersokningar/Body-Mass-Index-BMI/>

Rapport

Efternamn, A. A. (år). *Titel* (Serie nr). Utgivningsort: Utgivare.

... (Appelin & Berterö, 1991) [alt.] Appelin och Berterö (1991) skriver att ...

... (Sätterlund Larsson, Säljö, Lundgren, Holmqvist & Nilsson, 1998) [alt.] ... Sätterlund Larsson, Säljö, Lundgren, Holmqvist och Nilsson (1998) skriver att ...

Appelin, G. & Berterö, C. (1991). *Behov av utbildning och kompetensutveckling bland avdelningsföreståndare inom den slutna vården* (FoU-rapport 1991:2). Jönköping: Hälsohögskolan.

Sätterlund Larsson, U., Säljö, R., Lundgren, F., Holmqvist, C. & Nilsson, K. (1998). *Vård och välbefinnande: En studie av 42 äldre patienters livsvillkor efter kärllirurgiska ingrep: En översiktsrapport* (Arbetsrapporter från Tema K 1998:4). Linköping: Linköpings universitet.

Rapport online

Efternamn, A. A. (år). *Titel* (Serie nr). Hämtad från [URL]

Om inte utgivare framgår av exempelvis författaruppgiften, läggs utgivaren till före webbadressen med kolon som skiljetecken (se även [Webbadresser](#), [DOI-nummer](#) och [databaser](#) ovan).

... (Persson, 2015). [alt.] Persson (2015) skriver att ...

Persson, P. (2015). *Socialförsäkringar och äktenskapsbeslut* (Rapport 2015:2). Hämtad från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärderings webbplats: <http://www.ifau.se/Upload/pdf/se/2015/r-2015-02-socialforsakringar-och-aktenskapsbeslut.pdf>

Rapport som författats av myndighet, organisation eller institution

Organisation. (år). *Titel* (Serie nr). Utgivningsort: Utgivare.

... (Landstingsförbundet, 2000). [alt.] Landstingsförbundet (2000) skriver att ...

Landstingsförbundet. (2000). *Statistik från Landstingsförbundets avdelning för hälso- och sjukvårdspolitik*. Stockholm: Landstingsförbundet.

Rapport som författats av myndighet, organisation eller institution online

Myndighet/organisation/institution. (år). *Titel* (Serie nr). Hämtad från [URL]

Om inte utgivare framgår av exempelvis författaruppgiften, läggs utgivaren till före webbadressen med kolon som skiljetecken (se även [Webbadresser](#), [DOI-nummer](#) och [databaser](#) ovan).

... (Myndigheten för vårdanalys, 2014). [alt.] Myndigheten för vårdanalys (2014) skriver att ...

Myndigheten för vårdanalys. (2014). *Stärkt dialog för ökad utvecklingskraft: Förslag om en utvecklad hälso- och sjukvårdsdialog mellan Socialdepartamentet och landstingen* (Rapport 2014:10). Hämtad från http://www.vardanalys.se/Global/Rapporter%20pdf-filer/2014/2014-10-St%C3%A4rkt%20dialog%20f%C3%B6r%20C3%B6kad%20utvecklingskraft_webb.pdf

Konferensabstract publicerat online

Efternamn, A. A. (år, månad). *Titel*. Paper presenterat vid Konferensnamn, Plats. Abstract hämtat från [URL]

... (Lindenmeyer, 2015). [alt.] Lindenmeyer (2015) skriver att ...

Lindenmeyer, A. (2015, mars). *Individual and organisational dynamics of emotional labour in nursing*. Paper presenterat vid 2015 International Research Society for Public Management Conference, Birmingham. Abstract hämtat från <http://irspm2015.com/index.php/irspm/IRSPM2015/paper/view/1462>

Konferensbidrag som publicerats i samlingsvolymen kan hanteras som kapitel i bok – se ovan: [Kapitel i bok \(antologi\)](#) och [Kapitel i bok \(antologi\) online](#).

Statens offentliga utredningar (SOU)

SOU år:nr. *Titel*. Utgivningsort: Utgivare.

... (SOU 1997:83) [alt.] Enligt Statens offentliga utredning (SOU 1997:83) ...

SOU 1997:83. *Om makt och kön: I spåren av offentliga organisationers omvandling: Rapport till Utredningen om fördelningen av ekonomisk makt och ekonomiska resurser mellan kvinnor och män*. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.

Statens offentliga utredningar (SOU) online

SOU år:nr. *Titel*. Utgivningsort: Utgivare.

... (SOU 2015:70) [alt.] Enligt Statens offentliga utredning (SOU 2015:70) ...

SOU 2015:70. *Högre utbildning under tjugo år: Betänkande av Utredningen om högskolans utbildningsutbud*. Hämtad från http://www.regeringen.se/contentassets/18f07e4081134302a3c546341337cdff/hogre-utbildning-under-tjugo-ar-sou_2015_70.pdf

Lagar/författningssamlingar (SFS, SOSFS)

SFS år:nr. *Titel*. Ort: Departement.

Lägg till kapitel i hänvisning i löpande text om paragrafnumreringen börjar om i varje kapitel.

... (SFS 2017:30) [eller, t.ex.:] Enligt 2 §, kap. 2, i SFS 2017:30 ...

SFS 2017:30. *Hälso- och sjukvårdslag*. Stockholm: Socialdepartementet. Hämtad 26 oktober, 2018, från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso--och-sjukvardslag_sfs-2017-30

SOSFS år:nr. *Titel*. Ort: Utgivare.

... (SOSFS 2011:9) [eller, t.ex.:] Enligt 1 §, kap. 2, i SOSFS 2011:9 ...

SOSFS 2011:9. *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete*. Stockholm: Socialstyrelsen. Hämtad 5 juni, 2014, från <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/18389/2011-6-38.pdf>

Propositioner

Proposition år:nr. *Titel*. Utgivningsort: Utgivare.

... (Proposition 1996/97:60) [alt.] Enligt Proposition 1996/97:60 ...

Proposition 1996/97:60. *Prioriteringar inom hälso- och sjukvården*. Stockholm: Socialdepartementet. Hämtad från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/prioriteringar-inom-halso--och-sjukvarden_GK0360

Motioner

Motion år:nr. *Titel*. Utgivningsort: Utgivare.

... (Motion 2017/18:3811) [alt.] Enligt Motion 2017/18:3811 ...

Motion 2017/18:3811. *Utgiftsområde 15 Studiestöd*. Stockholm: Riksdagen. Hämtad från http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/_H5023811

Standarder

Organisation som gjorde standarden. (år). *Standardens titel* (Standard No. 1234). Hämtad från [URL]

... (International Organization for Standardization [ISO], 2018) [alt.] Enligt International Organization for Standardization (ISO, 2018) ...

International Organization for Standardization. (2018). *Forestry machinery – Portable chain-saws – Non manually actuated chain brake performance* (ISO 13772:2018). Hämtad från <https://www.iso.org/standard/70254.html>

Se även [Förkortningar](#) ovan.

Avhandling/licentiatuppsats/uppsats

Efternamn, A. A. (år). *Titel* (Doktorsavhandling/Doctoral thesis/Licentiatuppsats/Licentiate thesis/Magisteruppsats/Kandidatuppsats, Serie nr). Utgivningsort: Utgivare.

... (Borgert, 1992) [alt.] Borgert (1992) skriver att ...

... (Sätterlund Larsson, 1989) [alt.] Sätterlund Larsson (1989) skriver att ...

Borgert, L. (1992). *Organisation som mode: Kontrasterande bilder av svensk hälso- och sjukvård* (Doktorsavhandling). Stockholm: Stockholms universitet.

Sätterlund Larsson, U. (1989). *Being involved: Patient participation in health care* (Dissertation, Linköping Studies in Arts and Science 36). Linköping: Linköping University.

Avhandling/licentiatuppsats/uppsats online

Efternamn, A. A. (år). *Titel* (Doktorsavhandling/Doctoral thesis/Licentiatuppsats/Licentiate thesis/Magisteruppsats/Kandidatuppsats, Institution, Universitet, Serie nr). Hämtad från [URL]

... (Elmersjö, 2014) [alt.] Elmersjö (2014) skriver att ...

... (Oscarsson & Svensson, 2008) [alt.] Oscarsson och Svensson (2008) skriver att ...

Elmersjö, M. (2014). *Kompetensfrågan inom äldreomsorgen: Hur uppfattningar om kompetens formar omsorgsarbetet, omsorgsbehoven och omsorgsrelationen* (Doktorsavhandling, Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet, Växjö, Linnaeus University Dissertations 183). Hämtad från <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lnu:diva-36706>

Oscarsson, J. & Svensson, P. (2008). *Diabetes: Resurser och brister i sjuksköterskans undervisningsarbete* (Kandidatuppsats, Institutionen för vård och natur, Högskolan i Skövde). Hämtad från <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:his:diva-1334>

Artikel i (vetenskaplig) tidskrift: allmänt

I tidskrifters namn används stora bokstäver i början av betydelsebärande ord. Tidskriftens namn och volymbeteckningen kursiveras, men däremot inte häftesnummer. Häftesnummer behöver inte anges om tidskriften har sidnumrering som börjar om först med ny volym (i så fall börjar endast första häftet inom varje volym på s. 1, varför häftesnummer blir överflödigt – detta är vanligt hos vetenskapliga tidskrifter). Sidorna som anges är första till och med sista sidan som själva artikeln omfattar. Om en (elektronisk) artikel helt saknar sidnummer skrivs referensen som vanligt men utan sidnummer. Observera dock att PDF-version, som är att föredra framför webbsidesversion, ofta har fast sidnumrering.

Sist i referensen anges Hämtad från [URL] om artikeln är fritt tillgänglig och har hämtats online. Många artiklar har digital object identifier, DOI. Ange eventuell DOI sist i referensen (se [Webbadresser, DOI-nummer och databaser](#) ovan samt exempel nedan). DOI ska alltid anges om sådan finns. DOI ersätter eventuell webbadress. Eftersom DOI är unik för en artikel behövs inte eventuellt artikelnummer som förekommer i vissa tidskrifter (gäller främst rent elektroniska). Artikelnumret kan dessutom ingå i DOI:n.

Tidskrift med volymbeteckning där sidnumreringen inte börjar om förrän i nästa volym:

Efternamn, A. A. (år). Titel. *Tidskrift, volym*, första sidnr-sista sidnr. doi:[DOI]

Tidskrift med volymbeteckning där sidnumreringen börjar om i varje nummer:

Efternamn, A. A. (år). Titel. *Tidskrift, volym(nr)*, första sidnr-sista sidnr. doi:[DOI]

... (Carrotte, Vella & Lim, 2015) [alt.] Carrotte, Vella och Lim (2015) skriver att ...

Carrotte, E. R., Vella, A. M. & Lim, M. S. (2015). Predictors of "liking" three types of health and fitness-related content on social media: A cross-sectional study. *Journal of Medical Internet Research, 17*, 1-16. doi:10.2196/jmir.4803

Om tidskriften saknar volymbeteckning anges enbart nummer. Om tidskriften har specialnummer och dessa har en särskild benämning anges den tillsammans med eventuell numrering.

... (Fagerström & Hartwig, 2016) [alt.] Fagerström och Hartwig (2016) skriver att ...

Fagerström, A. & Hartwig, F. (2016). Reflektioner kring hållbarhetsredovisningspostulat och syftet med hållbarhetsredovisning. *Balans, (Fördjupning 3)*, 1-4.

En typ av specialnummer kan benämnas "supplement" och förkortas Suppl. (inkludera punkt på slutet).

Artikel i vetenskaplig tidskrift med en författare

Efternamn, A. A. (år). Titel. *Tidskrift, volym*, första sidnr-sista sidnr. doi:[DOI]

... (Ingholt, 2014) [alt.] Ingholt (2014) skriver att ...

Ingholt, L. (2014). A social perspective on habits: Notes from a field study within Danish youth education. *Nordic Psychology, 66*, 289-302. doi:10.1080/19012276.2014.957716

Artikel i vetenskaplig tidskrift med två författare

Efternamn, A. A. & Efternamn, B.B. (år). Titel. *Tidskrift, volym*, första sidnr-sista sidnr. doi:[DOI]

... (Cameron-Bucceri & Ogier, 1995) [alt.] Cameron-Bucceri och Ogier (1995) skriver att ...

Cameron-Bucceri, R. & Ogier, M. E. (1994). The USA's nurse management and UK's ward sisters: Critical roles for empowerment. *Journal of Clinical Nursing, 3*, 205-212.

Artikel i vetenskaplig tidskrift med 3-5 författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B. & Efternamn, C. C. (år). Titel. *Tidskrift, volym*, första sidnr-sista sidnr. doi:[DOI]

Alla författarna anges första gången i löpande text. Andra gången anges första författaren med et al. efter. I referenslistan anges alla författarna. Se även [Fler än två författare till en källa](#) ovan.

... (Cope, Culhbertson & Stoddart, 2000) [alt.] Cope, Culhbertson och Stoddart (2000) skriver att ...

... (Hertting, Nilsson, Theorell & Sätterlund Larsson, 2004) [alt.] Hertting, Nilsson, Theorell och Sätterlund Larsson (2004) skriver att ...

Cope, P., Culhbertson, P. & Stoddart, B. (2000). Situated learning in the practice placement. *Journal of Advanced Nursing*, 31, 850-856.

Hertting, A., Nilsson, K., Theorell, T. & Sätterlund Larsson, U. (2004). Downsizing and reorganization: Demands, challenges and ambiguity for registered nurses. *Journal of Advanced Nursing*, 45, 145-154. doi:10.1046/j.1365-2648.2003.02876.x

Artikel i vetenskaplig tidskrift med 6-7 författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B., Efternamn, C. C. , Efternamn, D. D., Efternamn, E. E. & Efternamn, F. F. (år). Titel. *Tidskrift, volym*, första sidnr-sista sidnr. doi:[DOI]

Från och med första gången i löpande text anges första författaren med et al. efter. I referenslistan anges alla författarna. Se även [Fler än två författare till en källa](#) ovan.

[Från och med första hänvisningen:] ... (Jackson et al., 2002) [alt.] Jackson et al. (2002) skriver att ...

Jackson, D., Turner-Stokes, L., Khatoon, A., Stern, H., Knight, L. & O'Connell, A. (2002). Development of an integrated care pathway for the management of hemiplegic shoulder pain. *Disability and Rehabilitation*, 24, 390-398.

Artikel i vetenskaplig tidskrift med fler än sju författare

Efternamn, A. A., Efternamn, B. B., Efternamn, C. C., Efternamn, D. D., Efternamn, E. E., Efternamn, F. F., . . . Efternamn, H. H. (år). Titel. *Tidskrift, volym*, första sidnr-sista sidnr. doi:[DOI]

Från och med första gången i löpande text anges första författaren med et al. efter. I referenslistan anges de sex första författarna och den sista med ... som uteslutningstecken. Se även [Fler än två författare till en källa](#) ovan.

[Från och med första hänvisningen:] ... (Atilola et al., 2014) [alt.] Atilola et al. (2014) skriver att ...

Atilola, O., Stevanovic, D., Balhara, Y. S., Avicenna, M., Kandemir, H., Knez, R., ... Vostanis, P. (2014). Role of personal and family factors in alcohol and substance use among adolescents: An international study with focus on developing countries. *Journal of Psychiatric & Mental Health Nursing*, 21, 609-617. doi:10.1111/jpm.12133

Dagstidningsartikel

Efternamn, A. A. (år, dag månad). Titel. *Dagstidning*, s./p./pp. x-xx.

... (Andersson, 2013) [alt.] Andersson (2013) skriver att ...

Andersson, E. (2013, 20 juni). God fysik minskar självmordsrisk. *Göteborgs-Posten*, s. 13.

Dagstidningsartikel online

Efternamn, A. A. (år, dag månad). Titel. *Dagstidning*. Hämtad från [URL]

... (Blume, 2013) [alt.] Blume (2013) skriver att ...

Blume, E. (2013, 20 juni). Östrogen nytt vapen mot urinvägsinfektion. *Dagens Nyheter*. Hämtad från <http://www.dn.se/nyheter/vetenskap/hjartan-kan-laga-sig-sjalva/>

Osignerad nyhetsnotis/artikel online

Titel. (år, dag månad). Titel. Hämtad från [URL]

... ("Arkitekturhistorikern om," 2019)

Arkitekturhistorikern om Notre-Dame: "Går att återställa". (2019, 16 april). Hämtad från <https://www.svt.se/kultur/arkitekturhistorikern-om-notre-dame-gar-att-aterstalla>

Osignerad artikel i uppslagsverk online

Uppslagsord. (år). I/In A. Efternamn_redaktör (Red./Ed.), *Uppslagsverkets namn* (uppl./ed.). Hämtad från [URL]

Ange hämtningsdatum om det inte förefaller osannolikt att artikeln uppdateras.

... ("Bröstcancer," 2013)

... ("Fenomen," 2013)

... ("Morfin Abcur," 2014)

Bröstcancer. (2013, 3 december). I A. Dahllöv (Red.), *1177 Vårdguiden*. Hämtad 20 maj, 2014, från <http://www.1177.se/Tema/Cancer/Cancerformer-och-fakta/Cancerformer/Brostcancer/>

Fenomen. (2013). I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 20 juni, 2013, från [http://www.ne.se.libraryproxy.his.se/lang/fenomen](http://www.ne.se/libraryproxy.his.se/lang/fenomen)

Morfin Abcur. (2014). I *FASS.se*. Hämtad 5 maj, 2014, från <http://www.fass.se/LIF/product?userType=0&nplId=20110104000104>

Signerad artikel i uppslagsverk online

Efternamn, A. A. (år). Uppslagsord. I/In A. Efternamn_redaktör (Red./Ed.), *Uppslagsverk* (uppl./ed.). Hämtad från [URL]

Ange hämtningsdatum om det inte förefaller osannolikt att artikeln uppdateras.

... (Brattberg, Linton, Malmquist & Mannheimer, 2013) [alt.] Brattberg, Linton, Malmquist och Mannheimer (2013) skriver att ...

... (Hambraeus, 2012) [alt.] Hambraeus (2012) skriver att ...

Brattberg, G., Linton, S., Malmquist, J. & Mannheimer, C. (2013). Smärta. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 20 juni, 2013, från <http://www.ne.se.libraryproxy.his.se/lang/sm%C3%A4rta>

Hambraeus, C. (2012, 14 december). Hjärtinfarkt. I T. Larsdotter (Red.), *1177 Vårdguiden*. Hämtad 20 maj, 2014, från <http://www.1177.se/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Hjartinfarkt/>

Inlägg i blogg, diskussionsforum, e-postlista

Efternamn, A. A. (år, dag månad). Titel [Formattyp]. Hämtad från [URL]

Observera att titeln på inlägget inte kursiveras. Om flera inlägg från samma år refereras läggs bokstav till året för att skilja dem åt (se [Flera titlar och samma författare under samma år](#) ovan).

... (Westerholm, 2010) [alt.] Westerholm (2010) skriver att ...

Westerholm, B. (2010, 21 december). Gårdsvin eller Systembolaget? [Blogginlägg]. Hämtad från <http://westerholmbarbro.blogspot.se/>

Om blogginlägget har ett smeknamn i stället för personnamn som upphov används smeknamnet.

... (Marja, 2013) [alt.] Marja (2013) skriver att ...

Marja. (2013, 16 oktober). Gjort är gjort, och ibland kan man till och med skratta åt det [Blogginlägg]. Hämtad från <http://tjekraft.se/page/2>

PowerPoint-presentation

Efternamn, A. A. (år). Titel [PowerPoint-presentation]. Hämtad från [URL]

Ange hämtningsdatum om det inte förefaller osannolikt att filen uppdateras.

... (Björk, 2014) [alt.] Björk (2014) säger att ...

Björk, M. (2014). *Omvårdnadens centrala begrepp* [PowerPoint-presentation]. Hämtad 29 augusti, 2014, från Högskolan i Skövdes webbplats: <https://scio.his.se/portal>

För muntliga uppgifter från till exempel en föreläsning används i stället anvisningarna för personlig kommunikation (se [Personlig kommunikation](#) ovan). Då behövs inte någon referens i referenslistan.

Film

Efternamn, A. A. (Producent) & Efternamn, B. B. (Regissör). (år). Titel [Film/DVD/TV-program]. Land: Studio.

... (Kolvig, Obel & August, 2001) [alt.] Kolvig, Obel och August (2001) ...

Kolvig, B., Obel, M. (Producenter) & August, B. (Regissör). (2001). *En sång för Martin* [Film]. Sverige: Svenska filmkompaniet.

Film online

Efternamn, A. A. (år, dag månad). *Titel* [Videofil]. Hämtad från [URL]

Ange u.å. om årtal saknas. Ange hämtningsdatum om det inte förefaller osannolikt att filen uppdateras.

... Larsson (u.å.) [alt.] Larsson (u.å.) ...

Larsson, V. (u.å.). *Kvalitativ metod inom folkhälsovetenskap* [Videofil]. Hämtad 20 november, 2017, från Högskolan i Skövdes webbplats: <http://websvnu.his.se/fh327g/kvalitativ-metod/kvalitativ-metod.html>

YouTube-film

Efternamn, A. A. [användarnamn]. (år, dag månad). *Titel* [Videofil]. Hämtad från [URL]

Ange hämtningsdatum om det inte förefaller osannolikt att filen uppdateras.

... Linnaeus University Library (2007) [alt.] Linnaeus University Library (2007) ...

Linnaeus University Library [vxub]. (2007, 2 september). *Vad är en vetenskaplig artikel?* [Videofil]. Hämtad 10 april, 2014, från <http://www.youtube.com/watch?v=HgpoHuPj3ww>

Datorprogram (mjukvara)

Ange rättighetsinnehavare om sådan finns. Kursivera inte namnet på programmet/mjukvaran. Standardprogramvaror (t.ex. Word) behöver endast anges i löpande text (tillsammans med versionsnummer). Mindre spridda program/mjukvaror inkluderas däremot även i referenslistan:

Rättighetsinnehavare, A. A. (år). Programtitel (Versionsnummer) [Beskrivning av form]. Utgivningsort: Producentnamn.

Rättighetsinnehavare, A. A. (år). Programtitel [Beskrivning av form]. Hämtad från [URL]

EndNote X7 (Version 17.1.0.7705) [Datorprogram]. Philadelphia, PA: Thomson Reuters.

Opublicerade och informellt publicerade arbeten

Efternamn, A. A. (år). *Titel*. Opublicerat manuskript/Manuskript insänt för publicering.

... (Ydreborg, Ekberg & Nilsson, 2005) [alt.] Ydreborg, Ekberg och Nilsson (2005) skriver att ...

Ydreborg, B., Ekberg, K. & Nilsson, K. (2005). *From application to decision of disability pensions: Swedish social insurance officers' practice*. Manuskript insänt för publicering.

Färdig referenslista: exempel

Så här kan en komplett referenslista se ut, där man alltså samlar alla typer av referenser till använda publikationer. Referenserna är sorterade i alfabetisk ordning. Om samma författare skrivit flera arbeten sorteras de efter år (tidigaste året först) under författaren. Om en författare skrivit flera arbeten samma år sorteras de inom året alfabetiskt utifrån titeln. Då skiljs de åt genom tillägget a, b och så vidare i anslutning till utgivningsåret (se även [Flera titlar med samma författare och samma utgivningsår](#) ovan).

- Boje, D. M., Gephart, R. P. & Thatchenkery, T. J. (1996). *Postmodern management and organization theory*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Cameron-Bucceri, R. & Ogier, M. E. (1994). The USA's nurse management and UK's ward sisters: Critical roles for empowerment. *Journal of Clinical Nursing*, 3, 205-212.
- Hambraeus, C. (2012, 14 december). Hjärtinfarkt. I T. Larsdotter (Red.), *1177 Vårdguiden*. Hämtad 20 maj, 2014, från <http://www.1177.se/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Hjartinfarkt/>
- Hertting, A., Nilsson, K., Theorell, T. & Sätterlund Larsson, U. (2004). Downsizing and reorganization: Demands, challenges and ambiguity for registered nurses. *Journal of Advanced Nursing*, 45, 145-154. doi:10.1046/j.1365-2648.2003.02876.x
- Jackson, D., Turner-Stokes, L., Khatoon, A., Stern, H., Knight, L. & O'Connell, A. (2002). Development of an integrated care pathway for the management of hemiplegic shoulder pain. *Disability and Rehabilitation*, 24, 390-398.
- Jones, K. R., Fink, R., Vojir, C., Pepper, G., Hutt, E., Clark, L., . . . Mellis, K. (2004). Translation research in long-term care: Improving pain management in nursing homes. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 1(Suppl. 1), S13-S20. doi:10.1111/j.1524-475X.2004.04045.x
- Marcus, C. (2011, 1 augusti). Body Mass Index (BMI). I A. Elfström, K. Almkvist, K. Johannesson, K. Werner, L. Ekholm, M. Bergström & J. Tell (Red.), *Rikshandboken i barnhälsovård*. Hämtad 2 januari, 2013, från <http://www.rikshandboken-bhv.se/Texter/Undersokningar/Body-Mass-Index-BMI/>
- Nilsson, K. (1998). Vårdavdelningschefens kompetensutveckling. I E. P. Andersson (Red.), *Kompetens ur ett vårdpedagogiskt perspektiv: En antologi inom vårdpedagogik* (s. 172-188). Göteborg: Göteborgs universitet, Institutionen för vårdläro- och utbildning.
- Nyström, M. (2005). Konflikter på en vårdenhet. I K. Nilsson (Red.), *Att vara chef och ledare för omvårdnadsarbete* (s. 103-127). Lund: Studentlitteratur.
- Pettersson, L. (1997). Kvinna och chef i ett tekniskt arbetsområde: Om konstruktionen av kvinnligt ledarskap. I A. Nyberg & E. Sundin (Red.), *SOU 1997:135: Ledare, makt och kön* (s. 301-326). Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.

- Polit, D. F. & Tatano Beck, C. T. (2004). *Nursing research: Principles and methods* (7th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Schuster, E. A. & Keegan, L. (2000). Vision of healing: Building a healthy environment. I B. M. Dossey, L. Keegan & C. E. Guzzetta (Eds.), *Holistic nursing handbook for practice* (3rd ed., s. 249-278). Gaithersburg, Md: Aspen Publishers.
- Schwartz-Barcott, D., Patterson, B. J., Lusardi, P. & Farmer, B. C. (2002). From practice to theory: Tightening the link via three fieldwork strategies. *Journal of Advanced Nursing*, 39, 281-289.
- Socialstyrelsen. (2005). *Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska* (Artikelnr 2005-105-1). Hämtad från http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/9879/2005-105-1_20051052.pdf
- Socialstyrelsen. (2017, 3 maj). Minska risken för fallskador. Hämtad 28 augusti, 2017, från <https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/risker/varnskadeomraden/fallskador>
- Sätterlund Larsson, U. (1989). *Being involved: Patient participation in health care* (Diss., Linköping Studies in Arts and Science 36). Linköping: Linköping University.

Större uppdateringar

- 190528: *bilaga* om Klang Söderkvist och Thorell-Ekstrand (2014)
- 190417: utökade anvisningar i *Att skriva titel i text* samt nytt avsnitt, *Osignerad nyhetsnotis*
- 190312: utökade anvisningar och exempel i *Artikel i (vetenskaplig) tidskrift: allmänt*
- 180913: nya avsnitt, *Propositioner* och *Motioner*
- 180808: nytt avsnitt, *Standarder*
- 171120: nytt avsnitt, *Film online*
- 170828: översyn av exempel och tillägg om DOI under *Webbadresser, DOI-nummer och databaser*
- 170531: översyn av titelkursivering under *Webbadresser, DOI-nummer och databaser*
- 160525: exempel på artikel utan sidnummer tillagt under *Artikel i vetenskaplig tidskrift: allmänt*
- 160115: nytt avsnitt, *Författare med samma efternamn och samma förnamnsinitial*
- 150807: nytt avsnitt, *Statens offentliga utredningar (SOU) online*
- 150603: anvisningarna under *Att skriva titel i text* har setts över
- 150601: ändrad disposition och förtydliganden under *Referenshantering i löpande text*
- 150519: nya avsnitt för rapport online och rapport som författats av myndighet ... online
- 150420: nytt avsnitt och justerat exempel för avhandling/licentiatuppsats/uppsats online
- 150417: justering utifrån APA:s manual: dag och månad har utelämnats i löpande text
- 150414: exempel på referens till konferensabstract tillagt
- 150331: anvisningar om *ibid.*, *m.fl.* och *a.a.* har strukits då motsvarigheter saknas i APA:s manual
- 150331: exempel på artikelreferenser har preciserats vad gäller behov av att ange häftesnummer
- 150319: vägledningen publiceras med fungerande länkning från innehållsförteckningen
- 150319: exempel på referens till blogginlägg med smeknamn tillagt
- 150224: "webbsida" ändrad till "webbplats" före URL i referenser (motsv. "website" i APA:s manual)

Bilaga: Kort lösning för referenshantering för Klang Söderkvist och Thorell-Ekstrand (2014)

Enkel lösning använd på A-nivå i Sjuksköterskeprogrammet:

I kursen Omvårdnad - ämne och profession G1N, OM123G, första terminen, har tillämpats en förenklad utformning av referensen och hänvisningar till boken, eventuellt med tillägg av kapitelnummer i slutet av referensen (sidnummer i löpande text, enligt modellen Klang Söderkvist & Thorell-Ekstrand, 2014, s. 12-13, skulle kunna vara ett alternativ till att ange kapitel i själva referensen i referenslistan):

(Klang Söderkvist & Thorell-Ekstrand, 2014)

eller

Klang Söderkvist och Thorell-Ekstrand (2014)

I referenslistan:

Klang Söderkvist, B. & Thorell-Ekstrand, I. (Red.). (2014). *Sjuksköterskans omvårdnadskunnande: En praktisk och teoretisk grundbok*. Harlow: Pearson. (Originalarbete publicerat 2012). Kap. 1, 5, 8

Längre beskrivning av referenshantering för denna komplexa källa:

I följande bok är kapitlen är översatta och bearbetade till svenska från en engelsk utgåva:

Klang Söderkvist, B. & Thorell-Ekstrand, I. (Red.). (2014). *Sjuksköterskans omvårdnadskunnande: En praktisk och teoretisk grundbok*. Harlow: Pearson.

Engelsk förlaga:

Berman, A. & Snyder, S. (Eds.). (2012). *Kozier & Erb's fundamentals of nursing: Concepts, process and practice* (9. ed.). Upper Saddle River: Pearson.

Normalt är det ju lämpligast att skriva kompletta hänvisningar och referenser till varje refererat/citerat kapitel ur en antologi. Böckerna i det här fallet (den till svenska översatta och den ursprungliga) har dock inte samma kapitelindelning, och ursprungsförfattarna framgår inte (i varje fall inte lättillgängligt) i den svenska versionen. Att leta fram uppgifter om ursprungsförfattarna och sedan hantera både författare och översättare kapitel för kapitel är knappast rimligt för studenter annat än i samband med examensarbete. Här är exempel på lite mer hanterbara alternativ, i detta fall hur en enklare och en lite svårare variant skulle se ut vid en hänvisning till kapitlet *Psykosocial hälsa och psykisk ohälsa* som omfattar sidorna 72-90:

1. Att endast referera till själva antologin (Klang Söderkvist & Thorell-Ekstrand, 2014), eventuellt med tillägg av sidnummer genomgående vid referat/citat (för att underlätta för lärare/handledare). Exempel:

Coping syftar på en persons förmåga att klara av situationer och problem (Klang Söderkvist & Thorell-Ekstrand, 2014, s. 84).

I referenslistan:

Klang Söderkvist, B. & Thorell-Ekstrand, I. (Red.). (2014). *Sjuksköterskans omvårdnads-kunnande: En praktisk och teoretisk grundbok*. Harlow: Pearson. (Originalarbete publicerat 2012)

2. Att referera till kapitel med hantering av den svenska bearbetaren som författare till respektive kapitel, vilket i så fall måste utläsas i början av boken (Klang Söderkvist & Thorell-Ekstrand, 2014, s. xiii-xiv). Fördelen med detta är att det blir mer realistiskt, men å andra sidan är det ändå inte riktigt komplett med tanke på det knepiga förhållandet mellan den svenska och den engelska utgåvan.

Exempel:

Coping syftar på en persons förmåga att klara av situationer och problem (Björkdahl & Klang Söderkvist, 2014, s. 84).

I referenslistan:

Björkdahl, A. & Klang Söderkvist, B. (2014). Psykosocial hälsa och psykisk ohälsa. I B. Klang Söderkvist & I. Thorell Ekstrand (Red.), *Sjuksköterskans omvårdnads-kunnande: En praktisk och teoretisk grundbok* (s. 72-90). Harlow: Pearson. (Originalarbete publicerat 2012)